

**การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง :
กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจฉรา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา**

อัครเดช อินทรสถาพร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อีเมล: got.army.kong@gmail.com

ชูชาติ พ่วงสมจิตร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อีเมล : choochat.phu@stou.ac.th.

เจริญศรี พันปี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อีเมล : ch_punpee@yahoo.com

Received : October 4, 2021 Revised : May 16, 2022 Accepted : June 22, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของโรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา (2) เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ (3) ศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ คือ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาในการวิจัยคือ โรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลอจฉรา ที่มีปัญหาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ จำนวน 20 คน และผู้ร่วมวิจัย คือผู้ปกครองของนักเรียนทั้ง 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย กิจกรรมการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ แนวคำถามการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยวิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า และนำเสนอโดยการพรรณนาประกอบความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัญหาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ คือ (1.1) แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย คิดเป็นร้อยละ 50 (1.2) ไม่แสดงความเคารพต่อผู้มีอาวุโสมากกว่า และไม่แสดงท่าทีตอบรับการแสดงความเคารพของที่อาวุโสน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ 55 (1.3) ไม่ทำตามหน้าที่ที่

ตนเองรับผิดชอบในการดูแลความสะอาดทั้งบริเวณโรงเรียนและบริเวณบ้าน คิดเป็นร้อยละ 65 (2) ดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองผ่านกิจกรรม 5 กิจกรรม คือ กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมน้องเคารพพี่-พี่เคารพครู กิจกรรมลงพื้นที่พัฒนา และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน (3) ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า (3.1) นักเรียนมีการแต่งการเรียบร้อยถูกระเบียบมากขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 100 (3.2) แสดงความเคารพต่อมีผู้อาวุโสมากกว่ามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90 และแสดงท่าที ตอบรับการแสดงความเคารพของผู้อาวุโสน้อยกว่ามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 85 (3.3) แสดงความ เคารพต่อผู้ปกครองก่อนไปโรงเรียนและหลังจากกลับมาจากโรงเรียนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 (3.4) มีความรับผิดชอบในการทำความสะอาดบริเวณบ้านที่ตนเองได้รับมอบหมายมากขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 90 (3.5) มีความรับผิดชอบการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 85 และ พบผลสืบเนื่องจากการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเพิ่มขึ้นอีก 1 ประการ คือ นักเรียนมีจิตอาสามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 85

คำสำคัญ : วินัยนักเรียน ความรับผิดชอบต่อ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อนุบาล

**ENHANCING STUDENT DISCIPLINE ON RESPONSIBILITY WITH THE
PARTICIPATION OF PARENTS: A CASE STUDY OF ANUBAN ATCHARA
SCHOOL, SUNG NOEN DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE**

Mr.Arkkadetch Intarasathaporn

E-Mail : got.army.kong@gmail.com

Sukhothai Thammathirat Open University

Assoc. Prof. Dr.Choochat Phuangsomjit

E-Mail : choochat.phu@stou.ac.th.

Sukhothai Thammathirat Open University

Dr.Charoensri Punpee

E-Mail : ch_punpee@yahoo.com

Sukhothai Thammathirat Open University

Abstracts

The objectives of this research were as follows: (1) to study the state of discipline problems on responsibility of students of Anuban Atchara School, Sung Noen district, Nakhon Ratchasima province; (2) to enhance student discipline on responsibility with the participation of parents; and (3) to study the results of enhancing student discipline on responsibility with the participation of parents.

The employed research methodology of this study was that of participatory action research. The case study was that of Anuban Atchara School, Sung Noen district, Nakhon Ratchasima province. The target group consisted of 20 Prathom Suksa V students of Anuban Atchara School, who had discipline problems on responsibility, and their parents who participated in this research. The employed research instruments comprised activities for enhancing student discipline on responsibility, question guidelines for interviews and focus group discussion, an observation note taking form, an a student behavior observation form. Data were analyzed with content analysis for inductive conclusions, with the use of triangulation method for data verification. Analysis results were presented in descriptive form together with the use of frequency and percentage.

Research results revealed that (1) the discipline problems on responsibility of students of Anuban Atchara School were the following: (1.1) wearing inappropriate clothing, which was 50 percent of students in the group; (1.2) failing to pay respect to the more senior persons and failing to respond to the paying of respect by junior persons, which was 55 percent of students in the group; (1.3) failing to carry out their assigned responsibility for keeping the cleanliness of the school area and their home areas, which was 65 percent of students in the group; (2) the action to enhance student discipline on responsibility with the participation of parents comprised the following five activities: the discipline admonition activity in front of the flag pole; the mental promise activity; the juniors paying respect to seniors and seniors paying respect to teachers activity; the local area development activity; and the home visitation activity; and (3) as for the results of enhancing student discipline on responsibility with the participation of parents, it was found that (3.1) more students wore more appropriate clothing according to the rules and regulations of the school, which was 100 percent of students in the group; (3.2) more students paid respect to the more senior persons, which was 90 percent of students in the group; and more students responded to the paying of respect by junior persons, which was 85 percent of students in the group; (3.3) more students paid respect to their parents before leaving for school and after coming back from school, which was 100 percent of students in the group; (3.4) more students carried out their assigned responsibility in cleaning their home areas, which was 90 percent of students in the group; (3.5) more students carried out their assigned responsibility in cleaning the school area, which was 85 percent of students in the group. Also, one additional results of enhancing student discipline on responsibility was found, i.e. more students had voluntary-mindedness, which was 85 percent of students in the group.

Keywords: Student discipline, Responsibility, Participation of parents, Anuban

บทนำ

การที่จะทำให้สังคมเราอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั้น คนในสังคมต้องยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดขึ้น ควบคู่กับความมีระเบียบวินัย ซึ่งหากขาดระเบียบวินัยแล้ว สังคมอาจเกิดความสับสนวุ่นวายได้ ดังนั้นการสร้างระเบียบวินัยในสังคมจึงจำเป็นต้องวางรากฐานให้กับเด็ก ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต เด็กจึงควรได้รับการปลูกฝังให้เกิด การเรียนรู้แนวทางในการปฏิบัติ ฝึกหัดวินัยให้มีความพร้อมตั้งแต่วัยเยาว์ จึงจะมีความสุขความเจริญต่อไปในวันข้างหน้า และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวินัย ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศชาติมีความสุขก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง การปกครองและวัฒนธรรม ดังนั้นวินัยจึงเปรียบได้กับหลักธรรมที่คอยควบคุมจิตใจของมนุษย์ให้รู้จักรับผิดชอบ ชั่วดี และรู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม (กรมวิชาการ. 2544: 1)

แนวปฏิบัติในการปลูกฝัง “วินัย” ให้นักเรียนนั้น เป็นเจตนาที่จะสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งในพฤติกรรมที่แสดงออกในส่วนตัว และที่แสดงออกต่อส่วนรวม ปัญหาของการไม่มีวินัยของคนในชาติ จะเห็นได้จาก ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม การละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การแก่งแย่งชิงรถ ลงรถประจำทาง การแต่งกายไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของนักเรียน นิสิต นักศึกษา

ปัญหานักเรียนขาดความมีวินัย เป็นปัญหาที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเด็กระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ซึ่งอาจเกิดอารมณ์รุนแรง และมีปัญหาในการปรับตัว เนื่องจากการพัฒนาทางร่างกาย และสื่อต่าง ๆ ที่เข้ามาสู่นักเรียน ทำให้นักเรียนปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ได้พบเห็นจากสื่อเทคโนโลยี ซึ่งทำให้เยาวชนขาดความมีวินัย พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยเล็กๆน้อยๆ จะนำไปสู่ปัญหารุนแรง เนื่องจากผู้เรียนต้องเผชิญความเปลี่ยนแปลงทั้งใน ร่างกาย ความคิด ค่านิยม ทัศนคติบทบาทความคาดหวังของผู้ปกครองและสังคม ทำให้ต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลาถ้าผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวได้ก็อาจนำไปสู่ปัญหาความประพฤติที่รุนแรงต่อไป (กรมวิชาการ. 2544 : 14) ดังนั้น ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการเรียนรู้จึงมุ่งเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดการเรียนรู้ คู่คุณธรรม ใช้เครือข่ายการศึกษา ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เสริมสร้างวินัยและสนับสนุนให้นักเรียนประกอบความดี ซึ่งตรงกับแนวทางปฏิบัติงานตามรอยพระยุคลบาท ที่ทรงพระราชทานไว้ว่า “จะต้องฝึก ต้องสร้างวินัยในตนเองสำหรับควบคุมประคับประคองให้สามารถปฏิบัติความดีได้อย่างเหนียวแน่นตลอดต่อเนื่อง มิให้ขาดตอนหรือขาดวินลง และต้องมีวินัยเคร่งครัด มีความขยันพากเพียร มีความกล้าหาญอดทน และมีสติยั้งคิดอย่างสูง” (กรมวิชาการ. 2549 : 13 - 17) พฤติกรรมที่ไร้ระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อตัวของผู้เรียนโดยตรงและยังส่งผลไปถึงการพัฒนางานต่าง ๆ ให้ขาดประสิทธิภาพไปด้วย การมีระเบียบวินัยจึงเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม และเป็นสิ่งที่จำเป็นทุกคนที่จะทำให้ควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน และสังคม รวมทั้งเป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างหนึ่งของคนไทย

ทุกคนต้องตระหนักและดำเนินการเพื่อให้ชาติบ้านเมืองสามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของโลก มีจุดยืนและทิศทางในการพัฒนาที่สอดคล้องกับรากเหง้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย สามารถนำพาสังคมและประเทศชาติก้าวไปพร้อมกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างมั่นคงและสงบสุข

ดังนั้น พฤติกรรมด้านวินัย หรือระเบียบวินัยจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อเด็กในระยะยาว ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขเสียแต่เริ่มแรก โอกาสที่จะประสบปัญหาชีวิตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตนั้นสูงมาก เช่น ปัญหาการเรียนล้มเหลว ปัญหาความก้าวร้าว ปัญหาการดื่มสุราและปัญหาเข้ากับเพื่อนไม่ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2548: 8) ครู อาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องตระหนักในภาระหน้าที่ ในการอบรมสั่งสอนนักเรียน โดยจะต้องศึกษาหารูปแบบและวิธีการในการปลูกจิตสำนึกให้แก่เด็กนักเรียนในด้านความมีวินัย เพราะหากนักเรียนขาดความมีวินัยจะทำให้เกิดปัญหาการเรียน การปฏิบัติตนในสังคม และการดำรงชีวิตในสังคม หากไม่ได้รับการแก้ไขจะเป็นภาระของสังคมไปในที่สุด

โรงเรียนอนุบาลอจฉรา ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 มีการกักจับผิดชอบในการจัดการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย จนถึงระดับประถมศึกษา ในการจัดการศึกษายึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (SBM) ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนทำหน้าที่หลักเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนในการบริหารจัดการด้านการศึกษา มีการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในรูปขององค์คณะบุคคลซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการศิษย์เก่า วิทยากรท้องถิ่น จากชุมชน และอื่น ๆ โดยการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษาตามลำดับ จนทำให้โรงเรียนมีการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการมีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นสวยงามน่าอยู่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความประพฤติ (ผลการประเมินของ สมศ.ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลอจฉรา. 2550 : 10) ในการสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในปี 2550 พบว่าปัญหาในการจัดการศึกษา หลายด้าน เช่น ปัญหานักเรียนหย่อนระเบียบวินัย ละเลยคุณธรรม ชุมชนและผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมบ่มนิสัยลูกหลาน ครูมีภาระงานมากทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ได้เต็มที่ การนิเทศติดตามไม่ต่อเนื่อง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีผลจากนักเรียนส่วนใหญ่หย่อนระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบ จากประเด็นดังกล่าวเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้ว จะเห็นว่าความมีระเบียบวินัยจะเป็นหัวใจในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนโดยรวม จากการสำรวจในด้านนี้พบว่านักเรียนร้อยละ 30 แต่งกายไม่ถูกระเบียบของโรงเรียนและร้อยละ 40 ไม่ใส่ใจด้านความสะอาด และร้อยละ 20 ไม่แสดงความเคารพครูการแก้ปัญหาวุฒิกรรมที่ขาดระเบียบวินัยเหล่านี้คือ ครูจะต้องคอยเข้มงวดกวดขันควบคุม กำกับ ดูแลและคอยตักเตือนอย่างใกล้ชิด (ส่วสดีไชยโอภาส. 2551 : 54) ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกว่าการคอยจับผิดและทำลายบรรยากาศการเรียนรู้ในที่สุดนักเรียนก็จะกลับมาแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ คณะครูในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อ

ปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนาการมีวินัยให้นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมความมีวินัยจนเป็นนิสัยทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาคนเป็นงานที่สลับซับซ้อนและยากลำบากจึงจำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำ ชุมชน และครอบครัว รวมถึงผู้ปกครองของนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ในการสร้างวินัยเพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกของนักเรียนที่จะช่วยกล่อมเกลาคูณลักษณะที่พึงงามให้แก่ นักเรียนพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งครูจะต้องตระหนักและมีความรู้สึกรักที่ไวต่อพฤติกรรมของนักเรียนและมีความพร้อมที่จะดำเนินการแก้ไข ป้องปราม ป้องกัน ทั้งนี้การส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันเสริมสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเชิญชวนทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม จึงจะทำให้การปรับปรุงและพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนให้ได้ผลอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยในฐานะที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ในการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาเร่งด่วน หากปล่อยไว้จะทำให้ปัญหาทวีความรุนแรงขึ้นจนกลายเป็นนิสัย ยากที่จะแก้ไข และดำเนินการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของโรงเรียนอนุบาล อัจฉรา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
2. เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

วิธีการศึกษา

การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอ.สูงเนิน อ.สูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ โดยได้นำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแนวความคิดของ Kemmis and McTaggart ซึ่งมีวงจรการวิจัย 4 ขั้นตอน มาประยุกต์ใช้ คือ

ระยะที่ 1 ระยะศึกษาสภาพปัญหาวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมประชุมระดมสมอง เพื่อวางแผนการดำเนินงานและได้สอบถามถึงสภาพปัญหาที่พบในนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในด้านวินัย โดยให้ตัวแทนผู้ปกครอง ทำแบบสอบถามก่อนการทำวิจัย และประชุมกิจกรรมกลุ่ม

ระยะที่ 2 ระยะเสริมสร้างวินัยนักเรียน

ขั้นตอนการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งกิจกรรมออกเป็น 5 กิจกรรม โดยจัดแยกกันตามลำดับ ดังนี้

1. กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้วางแผนการดำเนินกิจกรรมโดยจัดตารางการพูดหน้าเสาธงเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบเกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงอาการเคารพการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ ทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 ถึง 28 ธันวาคม 2559

2. กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและวางแผนการดำเนินงานกำหนดการจัดกิจกรรม ครั้งนี้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้แสดงความจำนงค์ที่จะทำตามระเบียบวินัยของโรงเรียนโดยการสัญญาต่อหน้าพระพุทธรูปในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นหลักยึดในการพัฒนาวินัยนักเรียนเปรียบเสมือนคำปฏิญาณต่อหน้าองค์พระพุทธรูปประจำโรงเรียน โดยได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559

3. กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังการแสดงความรักระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง รวมถึงคุณครู ผู้อาวุโสมากกว่า ผู้วิจัย ได้ประชุมวางแผนการจัดดำเนินงาน โดยจัดลำดับขั้นเพื่อให้คณะครูทั้งโรงเรียนเข้าใจ กิจกรรมนี้ผู้วิจัยได้สังเกตกลุ่มเป้าหมาย 20 คน ทำความเคารพกันระหว่างน้อง พี่ และครู หลังทำกิจกรรมเคารพธงชาติ โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2559 ถึง 20 มกราคม 2560

4. กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังนักเรียนในการมีวินัยในด้านความรับผิดชอบต่อบริเวณที่ตนเองต้องดูแลความสะอาด ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2559 ถึง 29 มกราคม 2560

5. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้วิจัย และผู้ปกครองได้ทำพูดคุยกัน สอบถามถึงสภาพความเป็นอยู่ การมีวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อพื้นที่บริเวณบ้านของตน โดยได้ดำเนินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในวันที่ 26 – 29 มกราคม 2560

- การสังเกต(Observation)

กิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามและเสริมแรง กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำกับติดตามแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อสังเกตและบันทึกการดำเนินกิจกรรมของนักเรียนทั้งก่อนทำ ระหว่างทำและหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วโดยแบ่งออกเป็นกิจกรรมนิเทศ กำกับ ติดตาม และกิจกรรมเสริมแรง

ระยะที่ 3 ระยะศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน

- การสะท้อนผล (Reflection)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สะท้อนผลการดำเนินงาน โดยการนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์เพื่อสะท้อนถึงผลที่ได้จากการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ตามกลยุทธ์และกิจกรรมที่นำมาพัฒนา เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และเพื่อการพัฒนาปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดเครื่องมือ และประเภทของ เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ประเภทเครื่องมือ

1.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ

1.2 แบบสังเกต จำนวน 1 ฉบับ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือแต่ละประเภท แต่ละฉบับนั้นใช้เก็บข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์

2.1.1 แบบสัมภาษณ์ก่อนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ เป็นการเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระหว่างการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ระหว่างการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ เป็นการเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระหว่างการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

2.1.3 แบบสัมภาษณ์หลังการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการแต่งกายการแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ เป็นการเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลังการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลอจฉรา

2.2 แบบสังเกต

2.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนการพัฒนา เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยก่อนการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วม ร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นการเก็บ ข้อมูลบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้ร่วมวิจัยก่อนการพัฒนาตามกระบวนการและขั้นตอน ของกิจกรรม

2.2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เป็นการเก็บข้อมูลจาก กลุ่มผู้ร่วมศึกษาระหว่างการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นการเก็บข้อมูล บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้ร่วมวิจัยระหว่างการดำเนินงานการ พัฒนาตามกระบวนการและขั้นตอนของกิจกรรม

2.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังการดำเนินงาน พัฒนา เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษาหลัง การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสองเนิน จังหวัด นครราชสีมา เป็นการเก็บข้อมูลบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยผู้ร่วมวิจัย หลังการดำเนินงานการพัฒนาตามกระบวนการและขั้นตอนของกิจกรรม

ผลการศึกษา

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียน จำนวน 1 วงรอบ โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็นระยะ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะศึกษาสภาพปัญหาวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการประชุมระดมสมองในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559 เวลา 09.00 - 11.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลอจฉรา ผู้วิจัยได้สอบถามถึงสภาพปัญหาที่พบในนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในด้านวินัย โดยให้ตัวแทนผู้ปกครอง ทำแบบสอบถามก่อนการทบทวน และประชุมกิจกรรมกลุ่ม โดยที่ประชุม ได้เห็นว่า สภาพปัญหาที่พบในโรงเรียน คือ

1. การที่นักเรียนแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย ตามกฎของโรงเรียน

2. นักเรียนไม่แสดงความเคารพต่อผู้มีอาวุโสมากกว่า หรือไม่แสดงท่าทีใดต่อการที่ผู้อาวุโสน้อยกว่าทำการไหว้

3. นักเรียนไม่เอาใจใส่หน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบในการดูแลความสะอาดทั้งบริเวณโรงเรียนและบริเวณบ้าน จากสภาพปัญหาที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนา โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการ ที่ประชุมได้เสนอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยและผู้วิจัยเป็นผู้กระตุ้นและปลุกฝังนักเรียนที่โรงเรียนผู้ปกครองท่านหนึ่งได้กล่าวว่า “ให้ครูช่วยสอนเด็กๆที่โรงเรียนหน่อยแล้วกัน ฉันบอกอะไรไม่ฟังหรอก เขากลัวครูนั้นละ” จากนั้นจึงช่วยกันกำหนดบทบาทผู้ปกครองเพื่อช่วยกระตุ้นนักเรียนที่บ้านอีกทางหนึ่ง โดยครูประจำชั้นได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า “ให้ฉันทำคนเดียวคงไม่สำเร็จหรอกค่ะ ผู้ปกครองต้องช่วยคิดไปด้วยนะคะ” โดยกลุ่มผู้วิจัยจึงนำเสนอกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนานักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็น 5 กิจกรรม คือ 1. กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง 2. กิจกรรมสัญญาใจ 3. กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู 4. กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา 5. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน

ระยะที่ 2 ระยะเสริมสร้างวินัยนักเรียน

ขั้นตอนการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งกิจกรรมออกเป็น 5 กิจกรรม โดยจัดแยกกันตามลำดับ ดังนี้

1. กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง สรุปผลการดำเนินงานตามกิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง โดยครูเวรได้ยกตัวอย่างของนักเรียนที่กระทำถูกต้องตามกฎระเบียบเพื่อยกย่องชมเชยเป็นแบบอย่าง เช่น แต่งกายถูกระเบียบ ดูแลรักษาความสะอาดเขตรับผิดชอบสม่ำเสมอ นักเรียนไหว้สวย เป็นต้น ทำให้นักเรียนให้ความสนใจในการรับฟังกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง และตื่นตัวมากขึ้น ในการที่จะปฏิบัติตามตามคำแนะนำของครูเวรหน้าเสาธง นักเรียนบางคนหวังว่าจะได้ขึ้นเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนถูกระเบียบวินัยหน้าเสาธง

2. กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมนี้ อาจเป็นเพียงกิจกรรมที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักเรียนแต่สามารถทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการรักษาวินัยของตนเอง หลังจากกล่าวคำปฏิญาณแล้ว นักเรียนได้เขียนคำมั่นสัญญาจากใจ ในการจะรักษาวินัยของตนเองใส่กระดาษ แล้ววางบนพานหน้าองค์พระพุทธรูปประจำโรงเรียน

3. กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู สามารถช่วยให้นักเรียนกล้าที่จะไหว้มากขึ้น จากการสังเกตนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในช่วงแรนักเรียนจะไม่กล้ารับไหว้น้องชั้นเล็กกว่า เพราะรู้สึกเขินอายที่จะต้องรับไหว้ แต่เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ ทุกวัน จึงทำให้ไม่รู้สึกเขินอายและเมื่อพบน้องๆ หรือพี่ที่อยู่ชั้นโตกว่า

4. กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา ผลการดำเนินงานปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายในช่วงแรก ผู้วิจัย ต้องออกคำสั่งในการให้ลงจุดพื้นที่พัฒนา ผู้วิจัยคอยกระตุ้นทุกคนจนนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม สามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในการทำ ความสะอาดในเขตพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบโดยมีตมมีการติดตามหรือออกคำสั่งทุกครั้ง มีการพัฒนา วินัยของตนเองในทิศทางที่ดีขึ้น เป็นจำนวน 18 คน จากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

จากการลงจุดพื้นที่พัฒนาบริเวณเขตรับผิดชอบในโรงเรียนแล้วนั้น ผู้วิจัยได้กระตุ้นให้นักเรียนทุกคนเมื่อกลับบ้านในช่วงหลังเลิกเรียน ต้องทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบของตนเองที่บ้านของตนด้วย เพื่อให้ฝึกเป็นนิสัยมีความรับผิดชอบที่ดี โดยผู้ปกครองจะบันทึกแบบสอบถามการปฏิบัติงานระหว่างการดำเนินกิจกรรมด้วย

จากการที่นักเรียนทำความสะอาดบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบที่บ้านของตนนั้น ทำให้ผู้ปกครองมีความเห็นว่า นักเรียนช่วยแบ่งเบางานบ้านของผู้ปกครองได้ดี รู้จักการเล่นเป็นเวลา และรู้จักหน้าที่มากขึ้น

5. กิจกรรมเยี่ยมบ้านคณะผู้วิจัย ได้ดำเนินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในวันที่ 26 – 29 มกราคม 2560 โดยออกเยี่ยมบ้านตามตาราง ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ปกครองโดยได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นคือ สภาพครอบครัว ปัญหาทางครอบครัวของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและสรุปเป็นข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยสรุปผลสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ข้อมูลว่า เป็นนักเรียนที่อาศัยอยู่กับญาติเนื่องจากผู้ปกครองไปทำงานต่างจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 45 อาศัยอยู่กับญาติเนื่องจากผู้ปกครองหย่าร้างหรือเสียชีวิตคิดเป็นร้อยละ 3 อาศัยอยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 40 อาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย แบ่งออกเป็น รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 15 อาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 40 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 45 ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด รายได้ของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแบ่งออกเป็น รายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 25 รายได้ 10,000 - 20,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 35 และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ในการเยี่ยมบ้านนักเรียน นอกจากเป็นการสัมภาษณ์ผู้ปกครองแล้ว ยังเป็นการติดตามการดำเนินการพัฒนาวินัยด้านความรับผิดชอบที่ผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมอีกด้วย คณะผู้วิจัยได้แบ่งการสัมภาษณ์เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านการแต่งกาย ผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับการพึงพอใจเกี่ยวกับการแต่งกายของนักเรียน โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในการแต่งกายของนักเรียน เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของนักเรียน

คณะผู้วิจัยได้กระตุ้นให้ผู้ปกครองกำชับเรื่อง เรื่องการแต่งกายของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์ชุดที่นักเรียนแต่งไม่เรียบร้อยที่สุด คือ ชุดลูกเสือ ในวันพฤหัสบดี ผู้วิจัยได้ชี้แจงการแต่ง การที่ถูกระเบียบให้แก่ผู้ปกครองได้รับทราบ และแนะนำให้เตือนนักเรียนให้เตรียมเครื่องแต่งกายและ เครื่องหมายต่างๆ ตั้งแต่กลางคืน ไม่ต้องเตรียมตอนเช้า เพราะอาจจะเตรียมไม่ทัน

2. ด้านการแสดงความเคารพ ผู้ปกครองส่วนใหญ่พึงพอใจกับการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน และพึงพอใจในระดับหนึ่ง นอกจากการแสดงความเคารพแล้ว นักเรียนยังพัฒนามารยาทอีกด้วย ผู้ปกครองบางท่าน ให้คำแนะนำและสิ่งที่อยากให้ช่วยปรับปรุง คือเรื่องการเข้าหาผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง บางท่านอยากให้นักเรียนพูดกับผู้ใหญ่ให้ไพเราะมากขึ้น และอยากให้นักเรียนแสดงความเคารพด้วย ตนเองโดยที่ผู้ใหญ่ไม่ต้องคอยบอก

3. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว การทำความสะอาดบริเวณบ้านและเขตรับผิดชอบ คณะผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ผู้ปกครอง ว่านักเรียนเป็นอย่างไรบ้าง ผู้ปกครองส่วนใหญ่พึงพอใจกับความ รับผิดชอบของนักเรียน นอกจากการรับผิดชอบบริเวณบ้านของตนเองแล้ว นักเรียนยังต้องรับผิดชอบต่อ งานบ้านที่ตนเองได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองอีกด้วย จึงเป็นการแบ่งเบาภาระผู้ปกครองอีกทางหนึ่ง

ระยะที่ 3 ระยะศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน

ในส่วนของการศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบนั้น ผู้วิจัยขอเสนอผลการดำเนินงาน จำแนกตามเป้าหมายของการพัฒนา 2 ด้าน 4 ประเด็น

1. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

1.1 ด้านการแต่งกาย

ในส่วนของการแต่งกายนั้นได้มีการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ มีผลของการ ดำเนินงาน ดังนี้

- นักเรียนมีการแต่งการเรียบร้อย ถูกระเบียบมากขึ้น

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาการแต่งกายของนักเรียน จากการประชุมระดม สมอ ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น และผู้วิจัย ทำให้ได้ ทราบสภาพปัญหาด้านการแต่งกายของนักเรียน ผู้ปกครองได้ทำแบบสอบถามก่อนดำเนินกิจกรรม และหลังจากดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น โดยกิจกรรมที่ได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาการแต่งกายนั้น ได้ สอดแทรกในการอบรมนักเรียนหน้าเสาธงในเวลาเช้า กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และการ มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการกระตุ้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในการแต่งกายของ นักเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนหนึ่ง กล่าวว่า “ก็พอใจการแต่งกายของลูกมากขึ้น เรา กระตุ้นอยู่ทุกวัน คอยดูคอยตรวจ จนเขาทำเป็นประจำแล้ว ครูก็คอยบอกที่โรงเรียน เราก็บอกที่บ้าน เขาก็ดีขึ้น” นักเรียนหญิงก็มีพัฒนาการเรียบร้อยมากขึ้น ดิดโบว์สีถูกระเบียบ ส่วนนักเรียนชายก็ไว้ทรงผม ถูกระเบียบมากขึ้น

- นักเรียนแต่งเครื่องแต่งกายถูกต้องตามวันที่กำหนดมากขึ้น

นักเรียนแต่งเครื่องแต่งกายถูกต้องตามวันที่กำหนดมากขึ้น จากการเยี่ยมบ้าน นักเรียน เราจะทราบว่า วันที่นักเรียนแต่งตัวผิดตามที่กำหนด อุปกรณ์ไม่ครบ สวมหมวก นั่นก็คือวัน พฤหัสบดี เพราะนักเรียนจะต้องใส่ชุดลูกเสือเนตรนารี หลังจากที่ได้อบรมหน้าเสาธง โดยเน้นย้ำเรื่อง ดังกล่าว และให้ผู้ปกครองคอยกระตุ้นเตือนเสมอ นั้น ทำให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามวันมากขึ้น แต่ ยังมีสิ่งที่ยังนักเรียนยังลืมเป็นประจำ นั่นก็คือ หมวกลูกเสือ เนตรนารี นั้นเอง นักเรียนที่ชอบลืมหมวก

ลูกเสือคนหนึ่ง ได้กล่าวว่า “ผมชอบลืมหวมลูกเสือครับ บางทีก็ลืมหวมที่บ้าน บางทีก็ลืมหวมบนรถตุ๋รับส่งนักเรียนครับ หวมมันใบใหญ่ เอาใส่ในกระเป๋าก็ไม่ได้ครับ ผมเลยชอบลืมหวม”

1.2 ด้านการแสดงความเคารพ

ในส่วนของการแสดงความเคารพนั้นได้มีการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ มีผลของการดำเนินงาน ดังนี้

- การแสดงความเคารพต่อผู้อาวุโส ผู้มีอายุมากกว่า ดีขึ้น

ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมในการพัฒนาการแสดงความเคารพของนักเรียน โดยได้ประชุมระดมสมองเพื่อศึกษาสภาพก่อนดำเนินกิจกรรม เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับหลังจากดำเนินกิจกรรม ซึ่งได้ใช้กิจกรรมสัญญาใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นและปฎิญาณตนที่จะพัฒนาตนเอง กิจกรรมอบรับหน้าเสาธงในตอนเช้า ในการกระตุ้นให้นักเรียนได้เข้าใจและเห็นความสำคัญของการแสดงความเคารพ และสอดแทรกกิจกรรม น้อมเคารพพี่ พี่เคารพครู หลังจากทำกิจกรรมหน้าเสาธงเสร็จ นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จะได้รับไหว้ร่น้องระดับชั้นที่เล็กกว่า และได้ไหว้รุ่นพี่ในระดับชั้นที่โตกว่า และได้ไหว้ทำความเคารพคุณครูหน้าเสาธงด้วย จากการดำเนินกิจกรรมทุกวัน ทำให้นักเรียนได้พัฒนาการแสดงความเคารพต่อผู้อาวุโส ดีขึ้น จากการเยี่ยมบ้านนักเรียน และทำแบบสอบถามหลังทำกิจกรรม พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถพนมมือไหว้ผู้ใหญ่เองโดยไม่ต้องให้ผู้ปกครองบอก

- มีการแสดงท่าทีต่อการแสดงความเคารพของรุ่นน้อง

จากการดำเนินกิจกรรมน้อมเคารพพี่ พี่เคารพครูนั้น ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับไหว้รุ่นน้องที่อยู่ระดับชั้นเล็กกว่า จากการดำเนินกิจกรรมทุกวันนี้ทำให้นักเรียนเกิดความกล้าที่จะรับไหว้ร่น้องๆ และในเวลาอื่นๆ ก็จะมีการทักทายระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้องมากขึ้น นักเรียนเห็นความสำคัญของการไหว้ การทักทายมากขึ้น และเข้าใจที่จะแสดงความเคารพซึ่งกันและกัน

- การแสดงความเคารพต่อผู้ปกครองก่อนไปโรงเรียนและหลังจากกลับมาจากโรงเรียน

นักเรียนมีการแสดงความเคารพต่อผู้ปกครองดีขึ้น นักเรียนสามารถแสดงความเคารพโดยที่ไม่ต้องมีใครสั่งให้ทำ จากการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนได้พัฒนาวินัยของตนเอง นอกจากการแสดงความเคารพแล้ว นักเรียนยังรู้จักการมารยาทที่ต้องกระทำเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่

2. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม

2.1 การทำความสะอาดบริเวณบ้าน

จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทำให้นักเรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงในการทำทำความสะอาดบริเวณบ้าน ดังนี้

- นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำทำความสะอาดบริเวณบ้านที่ตนเองได้รับมอบหมายดีขึ้น

จากการประชุมระดมสมองเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบต่อการทำความสะอาดบริเวณบ้านของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ให้ผู้ปกครองทำแบบสอบถามก่อนดำเนินกิจกรรม และหลังทำกิจกรรมเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกัน จึงพบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการที่จะทำความสะอาดในบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบที่บ้าน

- นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองในบ้าน

จากการทำกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบมากขึ้น

2.2 การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน

- นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการรับผิดชอบการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนจากการดำเนินกิจกรรมประชุมระดมสมองเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและได้กลยุทธ์ในการจะพัฒนา โดยใช้กิจกรรมอบรมนักเรียนหน้าเสาธงตอนเช้า โดยครูเวรประจำวันได้อบรมเน้นย้ำในการทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบในโรงเรียนเป็นประจำ และใช้กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนาโดยครูประจำชั้นและผู้วิจัยได้นำนักเรียนลงจุดพื้นที่ ทำความสะอาดเป็นประจำ โดยช่วงแรกครูพานักเรียนทำ ในช่วงเวลาต่อมาให้นักเรียนลงจุดพื้นที่ทำเอง โดยครูจะคอยเตือน จากการทำกิจกรรมนักเรียนมีความใส่ใจที่จะทำมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากกิจกรรมการนิเทศและเสริมแรงคอยกระตุ้นอยู่เรื่อยๆ นักเรียนเกิดการแข่งขันที่จะได้รับรางวัลความสะอาด จึงตั้งใจและสนใจทำมากขึ้น การกระตุ้นนักเรียน การเสริมแรงนักเรียนด้วยการยกย่องชมเชย ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจ และมีความรับผิดชอบมากขึ้น

- นักเรียนมีจิตอาสามากขึ้น

จากการดำเนินกิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา เป็นการทำงานเป็นทีม ที่นักเรียนต้องช่วยกันทำงาน จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากการสังเกตนักเรียนในเวลาทำความสะอาด นักเรียนชายได้อาสาให้นักเรียนหญิงที่จะทำงานที่ยากกว่า เช่น การทำความสะอาดบริเวณที่สูง, เพดาน การอาสานำถังขยะไปทิ้งแทนนักเรียนหญิง อย่างไรก็ตามมีนักเรียนบางคนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ เนื่องจากกิจกรรมที่ใช้เป็นกลยุทธ์ดังนี้

- กิจกรรมอบรมนักเรียนหน้าเสาธงในตอนเช้า

เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ต้องดำเนินการทุกวัน นักเรียนต้องเข้าแถวในเวลาเช้า และทำกิจกรรมต่างๆมากมาย ในช่วงแรกนักเรียนบางคน มีความเบื่อหน่ายในการทำกิจกรรม โดยให้เหตุผลว่า กิจกรรมดังกล่าวมีความซ้ำซาก นักเรียนฟังเรื่องเดิมๆ และต้องฟังนานเกินไป ข้อสังเกตว่า ครูเวรประจำวันที่พูดหน้าเสาธง ต้องควบคุมเวลาให้ดี และต้องมีเทคนิคและวิธีการในการพูดที่หลากหลาย ในช่วงแรกผู้วิจัยได้สังเกตนักเรียน และได้ปรับเปลี่ยนเทคนิคการพูดหน้าเสาธง ให้มีความหลากหลาย กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ และตั้งใจฟัง เช่น ปรบมือตามจังหวะ แล้วค่อยสอดแทรกเนื้อหาการที่พูดลงไป

- กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู

กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติหลังจากการเข้าแถวเคารพธงชาติหน้าเสาธง นักเรียนบางคน มองว่าเป็นกิจกรรมที่มากเกินไป เนื่องจากเวลาที่น้อย อาจทำให้เกินเวลาเรียนในคาบเรียนวิชาแรก ผู้วิจัยจึงพยายามควบคุมเวลาในการทำกิจกรรม ให้อยู่ในช่วงเวลาที่กำหนด

- กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา

กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา นักเรียนจะร่วมกันทำกิจกรรมทำความสะอาดบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบ จากการสังเกตนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีบางคนที่ไม่ค่อยช่วยเพื่อนทำงาน จะลุกขึ้นทำท่าทางกวาด เมื่อเวลาที่ครูเดินมา สอบถามเพื่อนคนอื่นๆ ได้คำตอบว่า เป็นนักเรียนที่ไม่ค่อยช่วยเหลืองานของห้องเรียน ชอบคุยและนั่งเล่น ผู้วิจัยจึงพยายามให้เพื่อนๆ คอยเรียกให้มาช่วยงาน และคอยตักเตือนด้วยถ้อยคำ น้ำเสียง ที่เป็นกันเอง และต้องทำให้นักเรียนคนนั้นไม่รู้สึกเหมือนโดนดุ

การอภิปรายผล/สรุป

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอจจระ อำเภอสองแคว จังหวัดนครราชสีมา จากการประชุมระดมสมอง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ทั้งผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง โดยสรุปปัญหาเรื่องวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ เป็น 3 ด้าน ในการเสริมสร้างวินัยนั้นได้หลักในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการสังเกต การสะท้อนผล ซึ่งมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล 3 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจจระ เรื่องการแต่งกาย จากการใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้ระเบียบการแต่งกายที่ถูกต้อง ครูได้ใช้กิจกรรมการอบรมนักเรียนหน้าเสาธงในการตักเตือนและให้กำลังใจนักเรียน ใช้กิจกรรมสัญญาใจเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามและยึดเป็นหลักในการพัฒนาตนเอง ใช้กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน ตลอดจนสอบถามปัญหาและหาวิธีการแก้ปัญหาหารือร่วมกัน จนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และแต่งเครื่องแบบนักเรียนตามวันที่โรงเรียนกำหนด จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีการพัฒนาวินัยด้านการแต่งกาย เกิดจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียนและสถาบันครอบครัว (สมพงษ์ โคตะหา,2551)

2.2 การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจจระ เรื่องการแสดงความเคารพ จากการใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน คือ การอบรมหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ ครูได้เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความเคารพหน้าเสาธง จัดกิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู เป็นการแสดงความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง ในเวลาเช้าหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ ทำให้นักเรียนได้แสดงความเคารพต่อผู้ที่อาวุโสกว่า และมีท่าทีที่ดีขึ้นจากการไหว้ต่อผู้ที่อาวุโสน้อยกว่า การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแสดงความเคารพ ควรให้ผู้เกี่ยวข้อง เอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ(วัฒนา ชื่นแข็ง,2551) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2555 : 21) การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและประพฤติปฏิบัติพฤติกรรมที่ดี เพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมเคยชินที่ดี ตลอดจนกิจกรรมการเยี่ยมบ้านที่ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการอบรม ทำให้ครูและผู้ปกครองได้พูดคุย สอบถามถึงปัญหาและช่วยกันคิดวิธีการในการพัฒนาเสริมสร้างนักเรียนด้านการแสดงความเคารพ พบว่าหลังจากการพัฒนานักเรียนมีกิริยามารยาทดีขึ้น ผู้ปกครองเอาใจใส่และมีการพูดคุยกับนักเรียนมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนจะมีการพัฒนามาก หากทางครอบครัวและโรงเรียนเอาใจใส่ในการอบรม (พูนฤดี สุวรรณพันธุ์,2555)

2.3 การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจจระ เรื่องความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม ทั้งการทำความสะอาดบริเวณบ้านและทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับผิดชอบในโรงเรียน จากกิจกรรมลงจุดพื้นที่

พัฒนา เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังนักเรียนในการมีวินัยในด้านความรับผิดชอบต่อบริเวณที่ตนเองต้องดูแลความสะอาด ผลการดำเนินงานกิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายในช่วงแรก ผู้วิจัย ต้องออกคำสั่งในการให้ลงจุดพื้นที่พัฒนา ผู้วิจัยคอยกระตุ้นทุกคนจนนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม สามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในการทำความสะอาดในเขตพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบโดยมีต้องมีการติดตามหรือออกคำสั่งทุกครั้ง มีการพัฒนาวินัยของตนเองในทิศทางที่ดีขึ้น

จากการที่นักเรียนทำความสะอาดบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบที่บ้านของตนเองนั้น ทำให้ผู้ปกครองมีความเห็นว่า นักเรียนช่วยแบ่งเบางานบ้านของผู้ปกครองได้ดี รู้จักการเล่นเป็นเวลา และรู้จักหน้าที่มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริรัตน์ นันทยทวิกุล (2555 : 5) การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียรอดทนต่ออุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ มีความละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง พยายามปรับปรุงการงานของตนให้ดียิ่งขึ้น ช่วยกันรักษาความสะอาดของโรงเรียน สอดคล้องกับ จิตรา วสุวานิช และคณะ (ม.ป.ป. : 189 - 199) พฤติกรรมการมีความรับผิดชอบต่อตนเองของเด็ก จัดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์และอาจจัดพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อตนเองของเด็ก คือ 1) พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความรับผิดชอบต่อกิจวัตรประจำวัน 2) พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายและต่อคำสัญญาที่ตนให้ไว้กับผู้อื่น จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน จะเห็นได้ว่าการใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมและการนิเทศกำกับติดตามทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อดีขึ้น (ประวิทย์ นิสงคริรมย์, 2553)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้

1.1 ก่อนการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบ โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันศึกษานักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล และคัดกรองพฤติกรรมนักเรียนซึ่งเห็นได้ชัดว่ากลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาด้านวินัยได้ชัดเจนขึ้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเสริมสร้างเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในพฤติกรรม

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาพฤติกรรมวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ จะแก้ไขได้ผลดีที่สุด นอกจากจะสร้างเงื่อนไข และข้อตกลงในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาร่วมกันโดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือ ครูทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนตัวนักเรียนเองที่มีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือ ในการแก้ปัญหาคาดานงานอย่างจริงจัง

1.3 ควรมอบหมายหน้าที่ให้มีคณะทำงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยอาจมาจากบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู ตัวแทน

นักเรียน หรือบุคคลอื่นๆ ความเหมาะสม เพื่อให้มีหน้าที่ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน และคอยกำกับ ดูแล ตรวจสอบวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.4 ควรส่งเสริมการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการสัมพันธ์กับชุมชน โดยจัดกิจกรรมเยี่ยม บ้าน หรือกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน ระหว่างบ้านและ โรงเรียนอย่างยั่งยืน

1.5 ควรมีการนิเทศ ติดตามผล อย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอ เพื่อให้การเสริมสร้าง วินัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนครั้งต่อไป ควร ดำเนินการพร้อมกันทั้งโรงเรียน โดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ที่เกี่ยวกับวินัยด้านอื่นๆ หรือควรทำการพัฒนาทั้ง โรงเรียนและให้บุคลากรคนอื่นมีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย

2.2 ควรกำหนดระยะเวลาในการวิจัยให้มีหลายวงจรรอบ ซึ่งจะช่วยให้พบสภาพการ พัฒนาที่หลากหลาย และเกิดการพัฒนายั่งยืน

2.3 การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยมีหลายด้าน ควรเสริมสร้างให้ครอบคลุมทุกด้าน จึงจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน โรงเรียนควรดำเนินการพัฒนาการเสริมสร้างในกรอบงานอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- สุวัช พานิชวงษ์. 2546. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ในเขต อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี. การศึกษามหาบัณฑิต สาขา บริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- โกษีย์ วงศ์สุธา. 2546. การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโพธิ์ สง่า อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พัฒนาดี อนุสรณ์เทวินทร์. 2544. การใช้กลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลุมพุก (วันครู2503) อำเภอคำชะโนด จังหวัดยโสธร. การศึกษามหาบัณฑิต สาขา จิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ลำไย สีหามาศย์. 2546. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความมีวินัยในตนเองของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผู้ปกครองคนเดียว. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สันติ นิลหมื่นไวย. 2546. การพัฒนาการปฏิบัติงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย โรงเรียนหนองบัว พิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- พระศราวุธ เร่งกำเนิด 2552. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนเปรมฤดี จังหวัดเพชรบุรี. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นันทมนัส รอดทัศนาศ. 2554. การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาความมีวินัยนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สมบัติ สังวาลสว. 2550. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัด
ปทุมธานี. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ
- วิวรรณ สารกิจปรีชา 2554. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับ
พฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียน
อนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- จันทร์ดี ถนอมคล้าย. 2539. การพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่
มีสติปัญญา แตกต่างกันด้วยวิธีการเล่นหัตถ์ประกอบหุ่นมือโดยมีการใช้คำถามก่อน
ระหว่างและหลังเล่นหัตถ์. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ).
- จันทร์พร พวงยอด. (2543). การพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
พุทธจักรวิทยา โดยใช้กิจกรรมและเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง. วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. (2535). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกฝัง
จริยธรรมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. สงขลา :
ภาควิชาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2518). เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วร
ุฒิกิจการพิมพ์.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2539). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและการพัฒนา จริยศึกษาใน
สถานศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ดวงหทัย แสงวิริยะ. (2544). ผลการใช้แผนการสอนแบบ 4 MAT ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ความรับผิดชอบและเจตคติต่อการเรียนในหน่วยการเรียนรู้เรื่องประชากรศึกษาและการทำ
มาหากินระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บัณฑิต อ่อนดำ และวิริยา น้อยวงศ์ นยางค์. (2533). ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชนบท :
ประสบการณ์ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการพัฒนาชุมชน คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประดินันท์ อุปรมย์ (2529) “ภาษาไทยระดับประถมศึกษา” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสอน
กลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 1 หน้า 1 – 43. นนทบุรี. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- ประนอม เดชชัย. (2521). **แนวคิดใหม่ในการสอนสังคมศึกษา**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2536). **พุทธศาสนากับการพัฒนามนุษย์**. กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก.
- พิไลลักษณ์ ทองรอด. (2547). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพฯ. ปรียัญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา)**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ. (2522). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). **ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต.
- สมพร สุทัศน์ีย์. (2544). **จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน**. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม. (2525). **จิตวิทยาวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : แพร์พิตา.
- สุวรรณินทร์ โรจน์ขจรนภลัย. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ กรุงเทพมหานคร. ปรียัญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา)** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2542). **คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- Bollinger, Lee Stephen. (2002). “The Effects of a Mandatory School Uniform Policy on School Climate and Student Discipline in an Urban Middle School,” Dissertation Abstracts International. 63(2) : 2052-A ; December,.
- Gallagher, Sherri Lynn. (2005). “The Relationship Between Acculturation and Discipline Style on Mexican American Children’s Empathy,” Dissertation Abstracts International. 65(7) : 3744-B
- Garner, Kim Nonique. (2004). “Examining The Roles of Middle School Personnel in the Construction of Effective Discipline Management (Texas),” Dissertation Abstracts International. 64(7) : 4427-A
- Hoban, Anne Elizabeth. (1998). “The Effect of Proposal Skills Training on Students with Discipline Problems,” Masters Abstracts International. 36(01) : 19 ;
- Kemmis, s. (1988). Action research. In keeves, J.P. (ed.). Educational research, methodology and measurement : An international handbook. Oxford Pergamon Press.